

Københavns Universitet
Rektor Ralf Hemmingsen
Lotte Lynggaard-Johansen

Sendt pr. e-mail:

ku@ku.dk, rektor@adm.ku.dk, lotte.lynggaard-johansen@sund.ku.dk

Positiv akkreditering af ny masteruddannelse i hovedpinesygdomme

Akkrediteringsrådet har 9. december 2015 akkrediteret den ansøgte masteruddannelse i hovedpinesygdomme **positivt**, jf. akkrediteringslovens § 14, stk. 1.¹ Rådet har truffet afgørelsen på baggrund af vedlagte akkrediteringsrapport fra Danmarks Akkrediteringsinstitution.

Det er rådets faglige helhedsvurdering, at uddannelsen opfylder kriterierne for kvalitet på tilfredsstillende vis.

Rådet har vurderet uddannelsen ud fra de kriterier for kvalitet, som fremgår af akkrediteringsbekendtgørelsen² og ”Vejledning til uddannelsesakkreditering (nye uddannelser og udbud)”, 30. september 2013.

Akkrediteringen er gældende til og med 9. december 2021, jf. akkrediteringslovens § 15, medmindre uddannelsesinstitutionen i mellemtiden har opnået en positiv eller betinget positiv institutionsakkreditering. Uddannelsen udbydes i København.

I er velkomne til at kontakte direktør Anette Dørge på e-mail: akkr@akkr.dk, hvis I har spørgsmål eller behov for yderligere information.

Med venlig hilsen

Per B. Christensen
Formand
Akkrediteringsrådet

Anette Dørge
Direktør
Danmarks Akkrediteringsinstitution

Bilag:

Kopi af akkrediteringsrapport

Dette brev er også sendt til:

Styrelsen for Videregående Uddannelser, Uddannelses- og Forskningsministeriet

¹ Lov nr. 601 af 12. juni 2013 om Akkrediteringsinstitutionen for videregående uddannelser (akkrediteringsloven)

² Bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser (akkrediteringsbekendtgørelsen)

Akkrediteringsrådet

11. december 2015

Bredgade 38

1260 København K

Tel. 3392 6900

Fax 3392 6901

Mail akkr@akkr.dk

Web www.akkr.dk

CVR-nr. 3060 3907

Sagsbehandler

Malene Hyldekrog

Tel. 72 31 88 08

Mail mahy@akkr.dk

Ref.-nr. 15/016095-20

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

**Akkrediterings-
rapport**

2015

NY UDDANNELSE

MASTERUDDANNELSE I HOVEDPINESYGDOMME

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Masteruddannelsen i
hovedpinesygdomme
Københavns Universitet
Sagsnummer 15/016095
December 2016

Publikationen er offentliggjort elektronisk på www.akkr.dk

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	3
Indstilling	4
Begrundelse for indstilling	4
Akkrediteringspanelet	5
I RUVU's afgørelse er uddannelsen beskrevet på følgende måde.....	5
Grundoplysninger.....	6
Uddannelsens mål for læringsudbytte.....	7
Uddannelsens struktur.....	8
Kriterium II: Videngrundlag.....	9
Kriterium III: Mål for læringsudbytte.....	12
Kriterium IV: Tilrettelæggelse og gennemførelse	17
Kriterium V: Intern kvalitetssikring og -udvikling	21
Om akkrediteringen	25
Sagsbehandling.....	26
Dokumentation – samlet oversigt	26

Indstilling

Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) indstiller Københavns Universitets ansøgning om akkreditering af masteruddannelsen i hovedpinesygdomme til:

Positiv akkreditering

Begrundelse for indstilling

Uddannelsen udbydes i et samarbejde mellem Københavns Universitet (KU) og Dansk Hovedpinecenter (DHC), Neurologisk Afdeling, Rigshospitalet - Glostrup. Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen bygger på et fagligt miljø af høj forskningsmæssig standard og med undervisere, som har stor faglig ekspertise og internationalt udsyn.

Der er overensstemmelse mellem uddannelsens samlede mål for læringsudbytte og kvalifikationsrammens krav. Uddannelsens samlede mål for læringsudbytte understøttes af fagelementerne og der er en logisk progression og sammenhæng i uddannelsens struktur.

Uddannelsen har et bredt adganggrundlag omfattende dimittender fra farmaci, medicin, psykologi og folkesundhedsvidenskab, sygepleje og fysioterapi. De studerendes faglige forudsætninger er forskellige, men det opvejes af meget specifikke krav til, hvilke områder de skal have beskæftiget sig med i den krævede praksiserfaring inden studiestart. De skal for eksempel have indgående kendskab til og have praktisk erfaring med: diagnostik, udredning og behandling af hovedpine/smertesygdomme. Det er vurderet, at alle studerende kan nå uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Der er i studieførløbet gode muligheder for, at de studerende kan få kontakt til og vejledning af underviserne. På den baggrund vurderer panelet, at læringsmålene for de enkelte dele i uddannelsen kan nås med de fastlagte studenterforudsætninger inden for den tidsramme, som ECTS-pointnormeringen udstikker. Der anvendes i undervisningen en varieret type af undervisnings- og arbejdsformer såsom internetbaserede læringssekvenser, forelæsninger, journal clubs med gennemgang og drøftelse af udleverede publikationer samt superviseret gruppearbejde. Undervisnings og arbejdsformer understøtter, at alle studerende vil kunne nå uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Uddannelsen vil med deltagelse af alle undervisere, inden start og efterfølgende hvert andet år gennemføre undervisningsseminarerne, som også vil omfatte pædagogisk opkvalificering. Underviserne er pædagogisk kvalificerede og har tilstrækkelige engelskkompetencer til at undervise på engelsk.

Universitetet vil løbende kvalitetssikre og -udvikle uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse samt indsamle relevante data. Kvalitetssikringen omfatter også underviserens engelsksprogede kompetencer. Der vil blive gennemført periodiske evalueringer af uddannelsen med inddragelse af aftagere via et aftagerpanel og et internationalt rådgivende panel. Universitetet vil desuden sikre, at uddannelsens fysiske faciliteter og materielle ressourcer er relevante for realiseringen af uddannelsens mål for læringsudbytte.

Akkrediteringspanelet

Denne rapport er udarbejdet af AI i samarbejde med et akkrediteringspanel, som er nedsat til lejligheden. Panelet er sammensat, så medlemmerne har indgående viden om uddannelsens fagområder, uddannelsestilrettelæggelse og -gennemførelse og forholdene på arbejdsmarkedet. Panelet består af:

- Lars Jacob Stovner, MD, PhD, professor i Nevrologi, Leder av institutt for Nevromedisin ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, og leder for Nasjonal kompetansetjeneste for hodepine, St. Olavs Hospital, Trondheim
- Carl Dahlöf, MD, PhD, Professor of Neurology, Institute of Neuroscience and Physiology, Associate Professor of Clinical Pharmacology, Sahlgrenska University Hospital, Medical Director and Founder of Gothenburg Migraine Clinic AB, Gothenburg, Sweden
- Helge Præstgaard Carlsen, Masterstuderende i Sundhedsinformatik ved Aalborg Universitet. Cand. mag., National projektleder for den Præhospitale Patientjournal.

Akkrediteringspanelet har været i høring hos institutionen, som har haft mulighed for at gøre indsigelse, hvis der var tvivl om et panelmedlems habilitet. Alle panelmedlemmerne har underskrevet en habilitetserklæring og en erklæring om tavshedspligt.

I RUVU's afgørelse er uddannelsen beskrevet på følgende måde

Masteruddannelsen i hovedpinesygdomme er en 1-årig(60 ECTS) efteruddannelse typisk tilrettelagt på deltid. Uddannelsen har til formål at:

- Sikre en fælles uddannelsesramme på postgraduat niveau hos læger, primært neurologer og smertespecialister, alment praktiserende læger og andet sundhedsfagligt personale med særlig interesse i hovedpinesygdomme.
- Øget ekspertise i behandling, diagnostik og forskning inden for hovedpinesygdomme.

Grundoplysninger

Udbudssted

Nørre Campus, Blegdamsvej 3 B, 2200 København N

Sprog

Undervisningen vil foregå på engelsk.

Hovedområde

Uddannelsen hører under det sundhedsvidenskabelige hovedområde.

Forventet optag

20 studerende ved første optag.

Uddannelsens mål for læringsudbytte

Knowledge:

A graduate from the Master of Headache Disorders will have obtained knowledge on how to:

- Diagnose primary and secondary headache phenotypes as well as cranial neuropathies and other facial pains, including knowledge about differential diagnosis and co-morbid diseases
- Obtain a detailed understanding of the international classification of headache disorders and be able to use this in clinical practice
- Identify and analyse possible inconsistencies and thereby help to improve and validate the international classification of headache disorders
- Master the latest knowledge on pain physiology and understand the link between human and animal headache models (translational research)
- Master the latest knowledge on pharmacological development and intervention in headache disorders on an international scientific level
- Identify complex scientific issues and knowledge on current research theories and methods
- Critically analyse scientific controversies and scientific literature
- Obtain in depth understanding of the development of new treatment modalities

Skills:

A graduate from the Master of Headache Disorders is able to:

- Plan, execute, analyse and critically evaluate own and others clinical or experimental research projects.
- Knowledge of the use of botulinum toxin treatment, application of GON blockade, testing pericranial muscle tenderness and other quantitative sensory testing in accordance with current clinical standards
- Investigate and treat headache patients using evidence based treatment principles
- Use the IHCD-classification, apply and analyse a headache diary in a clinical setting as well as develop and improve current clinical tools using evidence based principles
- Critically evaluate test-results and clinical characteristics and together with colleagues make proper working hypotheses
- Communicate knowledge to patients and their relatives and other clinical personnel

Competences:

A graduate from the Master of Headache Disorders is able to:

- Collaborate in a multidisciplinary working environment and to work individually and in teams as well as being able to suggest evidence based solutions in headache treatment.
- Collaborate in a clinical setting focussing on the best patient care.
- Take responsibility for a continued development and training of colleagues and other clinical personnel
- Independently organize and develop own learning-processes in headache treatment
- Diagnose and treat both simple and complex headache conditions
- Continually search and use the latest scientific news and literature
- Implement research and developmental projects under the current conditions in a given health care system
- Administer and allocate the available resources in headache treatment as fair as possible
- Strive to promote all aspects of headache research in epidemiological, social and health care sectors

(Hørringssvaret: Studieordning af 17. oktober 2015).

Uddannelsens struktur

Cumpulsory courses	Epidemiology and Diagnosis of Headache and Facial Pain. ECTS: 7.5 Mechanisms and comorbidities. ECTS: 7.5 Investigations and Management. ECTS: 7.5 Organization of Headache care and Clinical Practise. ECTS: 7.5 Clinical course at a Specialized University Hospital Headache Center. ECTS: 10
Elective courses	No elective courses
Master's project	Master's project. ECTS: 20

(Studieordning og supplerende dokumentation af 27. august 2015).

Uddannelsens aktivitetstyper

Københavns Universitet har redegjort for, at den planlagte aktivitet på uddannelsen vil fordele sig på denne måde:

Semester/modul	Undervisning		Vejledning pr. stud. (opgjort i lektioner á 45 min.)	Andre uddannelsesaktiviteter		Forskningsdækning		
	Undervisnings-lektioner med holdstørrelse ≤40 (opgjort i lektioner á 45 min.)	Undervisnings- lektioner m. holdstr. >40 (opgjort i lekt. á 45 min.)		1.Praktik/projektorienteret forløb 2.Bachelorprojekt 3.Kandidatspecial 4.Obligatorisk udlandsophold	Anden uddannelses- aktivitet opgjort i ECTS	VIP (opgjort i lektioner á 45 min.)	D-VIP (opgjort i lekt. á 45 min.)	Andre undervisere/vejledere (opgjort i lektioner á 45 min.)
MODUL 1 (7,5 ECTS)	12 forelæsninger, 3 journal clubs, 8 lektioner interaktiv blended learning, 4 lektioner superviseret gruppearbejde	-	2 lektioner	-	-	17 + 2	10*	-
MODUL 2 (7,5 ECTS)	12 forelæsninger, 4 journal clubs, 8 lektioner interaktiv blended learning, 9 lektioner superviseret gruppearbejde	-	1 lektioner	-	-	23 + 1	10	-
MODUL 3 (7,5 ECTS)	10 forelæsninger, 5 journal clubs 8 lektioner interaktiv blended learning, 9 lektioner superviseret gruppearbejde	-	1 lektioner	-	-	24 + 1	8	-
MODUL 4 (7,5 ECTS)	12 forelæsninger, 3 journal clubs 8 lektioner interaktiv blended learning, 9 lektioner superviseret gruppearbejde	-	1 lektioner	-	-	19 + 1	13	-
Modul 5 (10 ECTS)	5 forelæsninger, 15 case præsentationer og diskussion, 5 lektioner udlagt klinisk undervisning. Hertil 121 timers kontakt med det faglige miljø if. note**	-	2 lektioner	-	-	15 + 2	10	-
MODUL 6 (20 ECTS)	-	-	20 lektioner	Master projekt	-	20	-	-

Supplerende oplysninger af 29. oktober 2015.

I modul 1-4 svarende til 30 ECTS undervises 92 lektioner + 32 IKT timer = 124 timer.

* De D-VIP som underviser på uddannelsen vil være gæsteforelæsere, som er professorer ved andre danske eller europæiske universiteter og dermed aktive forskere inden for det område, de underviser i – jf. forskningsmatrix

** Ud over forelæsninger, casepræsentationer, diskussion og individuel vejledning opholder de studerende sig på Dansk Hovedpinecenter, hvor de har tæt kontakt til det faglige miljø gennem: Individuelle patientinterviews, deltagelse i komplekse patientforløb præget af stor komorbiditet, deltagelse i diagnostiske undersøgelser, medicinske og tværfaglige konferencer og behandlinger samt praktiske øvelser i den kliniske hverdag på en højt specialiseret klinik. Denne kliniske funktion vil typisk foregå om formiddagen og udvalgte patientforløb vil efterfølgende blive fremlagt og diskuteret i plenum med behandlerne og underviserne ved de efterfølgende case-præsentationer og undervisningsseancer om eftermiddagen.

Kriterium II¹: Videngrundlag

Uddannelsen er baseret på det videngrundlag, som følger af reglerne for uddannelsen.

Uddybning:

- uddannelsen er tilknyttet et relevant fagligt miljø, hvor underviserne samlet set lever op til de krav til kvalifikationer og kompetencer, der følger af reglerne for uddannelsen,
- uddannelsen er baseret på ny viden og tilrettelægges af undervisere, der deltager i eller har aktiv kontakt med relevante forsknings- eller udviklingsmiljøer,
- de studerende har kontakt til det relevante videngrundlag, fx gennem inddragelse i aktiviteter relateret hertil.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen vil blive tilknyttet de relevante forskningsmiljøer, og at disse er på et meget højt fagligt niveau. Uddannelsen vil blive tilrettelagt af undervisere, der indgår i relevante forskningsmiljøer, og de studerende vil få mulighed for at få kontakt til forskningsmiljøerne.

Uddybning af vurderingen

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Bliver uddannelsen tilknyttet et relevant fagligt miljø?

KU trækker på forskningsmiljøet på DHC, som er tæt associeret med universitetet.

Det fremgår af supplerende dokumentation, at afdelingsledelsen på Neurologisk Klinik støtter oprettelsen af den foreslåede masteruddannelse og påtager sig forpligtelsen til at levere undervisning på uddannelsen. Desuden fremgår det om KU's og DHC's samarbejde:

- ”DHC's forskning og netværk er tæt knyttet til både Rigshospitalet og KU, og DHC's publikationer udgår altid fra begge disse institutioner.
- DHC forpligter sig til at levere undervisning og vejledning på alle studiets moduler i et tæt samarbejde med udenlandske eksperter. Det er institutlederen, der udpeger den kursusansvarlige blandt instituttets undervisere efter høring af studielederen. Jf. funktionsbeskrivelsen for kursusansvarlige er det herefter den kursusansvarliges opgave at ”rekvirere kvalificerede undervisere under hensyntagen til den enkelte underviseres fagområde”. I henhold til DHC's forpligtelse til at levere undervisning til uddannelsen samt til de ansattes generelle undervisningsforpligtelse, vil de kursusansvarlige således kunne udpege undervisere blandt ansatte på DHC og vil desuden, i det nødvendige omfang, kunne udpege eksterne undervisere.”

(Supplerende dokumentation af 27. august 2015).

DHC behandler årligt flere end 2.500 svært ramte patienter fra ind- og udland. Ud over at have en klinisk funktion er DHC en forsknings- og undervisningsinstitution. Forskningen er transnational og spænder fra eksperimentelle in-vitro- og in-vivo-modeller over genetik og epidemiologi til humaneksperimentelle migrænemodeller og nye behandlingsmetoder.

DHC har et internationalt klinisk, organisatorisk og forskningsmæssigt netværkssamarbejde med ledende forskningsgrupper i Europa og USA, og centrets centrale medarbejdere har ledende positioner i internationale organisationer som WHO, International Headache Society, European Headache Federation og European

¹ Bemærk: Kriterierne nummerering svarer til bekendtgørelsens. Kriterium I (Behov og relevans) i bekendtgørelsen gælder kun for eksisterende uddannelser og udbud, og derfor begynder denne akkrediteringsrapport med kriterium II (Videngrundlag).

Academy of Neurology. I 2010 og igen i 2014 blev DHC internationalt anerkendt som Global Excellence – In Health i Region Hovedstaden.

Det faglige miljø tilknyttet uddannelsen er afgrænset til de relevante forskningsmiljøer på universitetshospitalerne. Ansatte på universitetshospitalerne kan være ansat i en såkaldt delt stilling mellem KU og Region Hovedstaden eller udelukkende i Region Hovedstaden. De relevante forskningsmiljøer udgøres af DHC suppleret med forskningsmiljøet ved Hovedpineklinikken for Børn og Unge på Herlev Hospital. Der er 25 ansatte i den kliniske sektion på DHC, og mere end 30 hel- eller deltidsansatte er ansat i forskningssektionen.

Af de 34 forskere bag uddannelsen er tre kliniske professorer og en lektor også ansat på KU, og 14 er ph.d.-studerende. Fagmiljøets publikationsaktiviteter fremgår af følgende nøgletal, som er baseret på forskningsindikatorer for de 20 publicerende forskere. Opgørelsen er fra PURE, idet alle forskerne har en ansættelse i Region Hovedstaden, mens det ikke gælder for alle, at de også er ansat på KU (som benytter CURIS).

Bibliometriske forskningsindikatorer	2011	2012	2013
1	72	61	56
2	34	28	32

(Ansøgningen, s. 6).

En oversigt viser sammenhængen mellem fagelementerne (kurserne) og kursusledere/centrale undervisere med deres tilknytning til forskningsmiljøer/forskningsområder. Disse beskrivelser er suppleret med CV'er for de mest centrale undervisere. Et udsnit af oversigten fremgår af tabellen på næste side.

Modul 3: Undersøgelse og behandling	Henrik Schytz	Overlæge ved hovedpinediagnostisk laboratorium, DHC, RH-Glostrup. Leder af en migræne-forskningsgruppe
	Arne May	Professor ved Hamborg Universitet. Forskningsleder af en enhed for neuroimaging og patofysiologi ved hovedpine og smerte
	Signe Munksgaard	Neurolog, ph.d., Herlev Hospital. Omfattende erfaring i behandling af MOH
	Dorte Kjeldgaard	Psykolog, ph.d., DHC, RH-Glostrup. Erfaren underviser i Psykologiske undersøgelsesmetoder og behandling
Modul 4: Organisering og implementering af hovedpinebehandling i klinisk praksis	Rigmor Højland Jensen	Professor ved KU, se ovenfor
	Lars Bendtsen	Lektor ved KU, se ovenfor
	Messoud Ashina	Professor ved KU, se ovenfor

(Ansøgningen, bilag 10, s. 74).

De fleste undervisere er fra KU og DHC og er dermed aktive medlemmer af forskningsmiljøet bag uddannelsen. Et enkelt kursus vil blive varetaget af en overlæge, som p.t. er ansat på Rigshospitalet - Glostrup, og som vil blive ansat som klinisk lektor på KU, hvis uddannelsen oprettes. På enkelte af kurserne har eksterne forskere en afgørende ekspertise. De kommer fra universiteter og hospitaler i fx Oxford, Hamburg, Leiden og Trondheim og er inviteret til at undervise og dække centrale områder som genetik, billeddannelse og epidemiologi.

Universitetet redegør for, at der anvendes internationale undervisere, fordi ”Forskningsmiljøet inden for hovedpinesygdomme er stærkt internationalt”, og det er derfor centralt for uddannelsen at hjælpe de studerende til at opbygge et internationalt netværk under uddannelsen” (ansøgningen, s. 10).

Akkrediteringspanelet finder, at uddannelsen er tilknyttet et meget relevant fagligt miljø, som er aktivt publicerende. Der er tale om et forskningsmiljø, som er blandt de stærkeste i verden inden for sit område. Panelet ser også en sammenhæng mellem indholdet af uddannelsen og forskningsmiljøet.

Har tilrettelæggerne kontakt til det relevante videngrundlag?

Uddannelsen vil blive tilknyttet Studienævnet for Medicin. Det vil sikre, at uddannelsen fra starten er tilknyttet et studienævn med faglig ekspertise og solid erfaring med udvikling, drift og kvalitetssikring af uddannelse (supplerende dokumentation af 27. august 2015).

I den indledende fase bliver uddannelsens tilrettelæggelse varetaget af den udpegede studieleder for uddannelsen i samarbejde med faglederne på uddannelsens moduler.

I forbindelse med uddannelsens oprettelse vil universitetet etablere en international styregruppe (scientific board) bestående af hovedpine- og smerteeksperter. De skal rådgive uddannelsens studienævn om planlægning, rekruttering, undervisning, evaluering og andre aktiviteter på uddannelsen.

Akkrediteringspanelet har gennemgået CV'erne for samtlige tilrettelæggere og konstaterer, at de er aktive forskere inden for relevante områder.

Får de studerende kontakt til det faglige miljø og videngrundlaget?

Universitetet beskriver, at med omkring 20-25 studerende på hvert modul får de studerende mulighed for at opnå en tæt kontakt til det aktive faglige miljø i tilknytning til uddannelsen gennem underviserne, som for størstedelens vedkommende er ansat på KU og tilhørende universitetshospitaler, og som alle arbejder i det faglige kliniske miljø. Størsteparten af de studerende forventes at blive tilbudt kontakt til de kliniske institutioner via gruppearbejde i små grupper, cases med patientpræsentation i undervisningen, udlagt klinisk undervisning og specialeskrivning, hvor klinisk materiale gennemarbejdes videnskabeligt, og ved besøg på DHC samt Hovedpineklinikken for Børn og Unge på Herlev Hospital.

Akkrediteringspanelet vurderer, at de studerende vil få mulighed for at få kontakt til forskningsmiljøerne, som er tilknyttet uddannelsen.

Kriterium III: Mål for læringsudbytte

Der er sammenhæng mellem uddannelsens indhold og målene for læringsudbytte.

Uddybning:

- uddannelsens mål for læringsudbytte lever op til den relevante typebeskrivelse i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelser,
- der er sammenhæng mellem uddannelsens struktur, læringsmål og adganggrundlag set i forhold til målene for læringsudbytte.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er overensstemmelse mellem uddannelsens samlede mål for læringsudbytte og kvalifikationsrammens krav. Og at uddannelsens samlede mål for læringsudbytte understøttes af fagelementerne samt at der er en logisk progression og sammenhæng i uddannelsens struktur.

Uddannelsen har et bredt adganggrundlag. De studerendes faglige forudsætninger er forskellige, men dette opvejes af at det er præciseret, hvad de skal have beskæftiget sig med i den krævede praksiserfaring. Dermed sikres det, at alle studerende kan nå uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Uddybning af vurderingen

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Har mål for læringsudbytte det rette niveau for uddannelsestypen?

Universitetet har i en skematisk oversigt redegjort for, at uddannelsens samlede mål for læringsudbytte svarer til kvalifikationsrammens krav. Et udsnit af denne oversigt fremgår herunder.

Kvalifikationsramme	Kompetenceprofil
<i>Viden</i>	En master i hovedpinesygdomme vil:
Skal inden for et specialiseret område eller i et bredere perspektiv på et fagligt/ flerfagligt område have viden og forståelse, som på udvalgte områder er baseret på højeste internationale forskning	Have kendskab til diagnosticering af primære og sekundære former for hovedpine og ansigtssmerter, deres differentialdiagnoser og komorbide tilstande
	Besidde et detaljeret kendskab til klassifikationssystemet for hovedpine-tilstande og ansigtssmerter og være i stand til at anvende det i klinisk praksis
	Kunne identificere og reflektere over mulige uoverensstemmelser og bidrage til forbedring og validering af klassifikationssystemet
	Besidde den nyeste viden om smertefysiologi, og forstå sammenhængen mellem human- og dyreforskning (translationel forskning)

(Ansøgningen, bilag til kriterium III, s. 78).

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er overensstemmelse mellem uddannelsens samlede mål for læringsudbytte og kvalifikationsrammens krav.

Er uddannelsens samlede læringsudbytte understøttet af uddannelsens elementer?

Universitetet har i en skematisk oversigt redegjort for, hvordan uddannelsens samlede mål for læringsudbytte er understøttet af uddannelsens fagelementer. Et udsnit af denne oversigt fremgår på næste side.

Kompetenceprofil	Studieaktiviteternes målbeskrivelser					
	Modul 1: Epidemiologi og diagnostik af hovedpine- sygdomme	Modul 2: Sygdoms- mekanismer og komorbiditet	Modul 3: Undersøgelse og behandling	Modul 4: Organisering og implementering af hovedpine- behandling i klinisk praksis	Modul 5: Udlagt klinisk undervisning	Modul 6: Master projekt
En master i hovedpinesygdomme vil:						
Have kendskab til diagnosticering af primære og sekundære former for hovedpine og ansigtssmerter, deres differentialdiagnoser og komorbide tilstande	+		+		+	+
Besidde et detaljeret kendskab til klassifikationssystemet for hovedpine-tilstande og ansigtssmerter og være i stand til at anvende det i klinisk praksis	+	+	+	+	+	+
Kunne identificere og reflektere over mulige uoverensstemmelser og bidrage til forbedring og validering af klassifikationssystemet	+	+	+	+	+	+
Besidde den nyeste viden om smertefysiologi, og forstå sammenhængen mellem human- og dyreforskning (translationel forskning)		+	+		+	+

(Ansøgningen, bilag 3, s. 78).

Akkrediteringspanelet har gennemgået skemaet og sammenholdt det med modulbeskrivelserne i studieordningen. I høringsperioden har KU arbejdet med at uddybe og præcisere på en række områder. For eksempel er der ændret i samlede mål for læringsudbytte hvor ”Use of botulinum toxin treatment, *appli* of GON blokade, ... ” er ændret således at der kræves viden om disse forhold, ”*Knowledge of the use of botulinum toxin treatment, application of GON blokade, ...*”. Et andet eksempel er, at panelet påpegede: At smertefysiologi er et selvstændigt fag og der mangler en generel indføring i fagområdet, og det indgår ikke i modulbeskrivelserne. Af høringsvaret fremgår det: ”Det erkendes, at der manglede indføring i dette fagområde, og det er nu tilføjet i modulbeskrivelsen for modul 2. Man vil afholde en separat introduktionsforelæsning om generel smertefysiologi og inddrage den nyeste viden om emnet i de efterfølgende patofysiologiske forelæsninger.” Ændringen er uddybet i en medsendt ny kursusbeskrivelse.

Panelet vurderer, at alle punkter i samlede mål for læringsudbytte er understøttet af læringsmål, men bemærker kritisk, at der fortsat er uoverensstemmelser i den terminologi, der anvendes i henholdsvis den danske studieordning, den engelske studieordning samt modulbeskrivelserne. For eksempel fremgår det fortsat af den engelske studieordning at ”A graduate ... is able to diagnose and treat both simple and complex headache disorders”, mens det i den reviderede beskrivelse for Modul 1 står ”kendskab til at foretage optimal diagnostik...”.

Akkrediteringspanelet bemærker positivt, at der indgår besøg på Hovedpineklinikken for Børn og Unge i Herlev, og at hovedpine hos børn indgår i modul 1.

Uddannelsen er opbygget med en række obligatoriske kurser, som det anbefales at tage i kronologisk rækkefølge, men som kan tages i en anden rækkefølge, hvis den studerende anser det for mest hensigtsmæssigt. Dog skal specialet gennemføres som sidste eksamen.

Universitetet beskriver, at de studerende på uddannelsens modul 1, Epidemiologi og diagnostik af hovedpinesygdomme, får et overblik over områdets omfang, problemstillinger og sygdomstilstande samt det internationale klassifikationssystem for hovedpinesygdomme. En stor del af dette modul har vægt på at opbygge en indgående viden om fagområdet og fokuserer også på kritisk læsning af faglitteratur. Der bygges oven på dette med modul 2, Sygdomsmekanismer og komorbiditet, som beskæftiger sig nærmere med årsagerne til hovedpinelidelser, og hvordan der forskes i området. På modul 3, Undersøgelse og behandling, når de

studerende derefter til at beskæftige sig med undersøgelsesmetoder og behandlingsprincipper og -muligheder. På modul 4 ”opøves de studerende bl.a. i at foretage relevant selektion og optimering af den tilgængelige behandlingsproces, organisere forebyggelse og behandling af hovedpinesygdomme, samt iværksætte nye behandlingsstudier”. (Høringssvar og bilag 1).

Modul 5 er udlagt klinisk undervisning. Her præsenteres de studerende for komplicerede hovedpinetilstande i klinisk praksis i form af kliniske forelæsninger, patientinterviews, casediskussioner, hands-on-demonstrationer og udfærdigelse af behandlingsplaner på et teoretisk og videnskabeligt grundlag, som er opnået på de forrige moduler. På modul 5 får de studerende mulighed for at opnå indsigt i og reflektere over, hvordan de tidligere gennemgåede teorier og evidensbaserede metoder kan anvendes i behandlingssituationer af høj kompleksitet i forbindelse med klinisk undervisning.

I det afsluttende masterprojekt på modul 6 vil de studerende opøve deres evne til at selekttere og analysere et videnskabeligt stofområde samt at formidle dette arbejde på internationalt niveau med henblik på at bidrage til fremtidig forskning (ansøgningen, s. 17).

Det er akkrediteringspanelets vurdering, at der er en logisk progression og sammenhæng i uddannelsens struktur, og at intentionen med modul 5, som skal give klinisk erfaring og patientkontakt, er god.

Bygger uddannelsen videre på adgangsgrundlaget?

Universitetet understreger, at man gennem mange års erfaring fra forskning i og behandling af hovedpinesygdomme, smertetilstande og andre komplekse sygdomsenheder har erfaret styrken ved at arbejde i tværfaglige teams. Her kan repræsentanter for forskellige faggrupper dele deres viden og erfaringer med hinanden for at opnå optimale resultater. En sygeplejerske, som indgår i den daglige behandling af patienter, vil fx have et andet indblik i en sygdomstilstand og vilkår for samt oplevelse af et behandlingsforløb end fx en læge og specialist, som til sammenligning har mindre patientkontakt i forbindelse med diagnosticering og opstilling af et behandlingsforløb. Begge perspektiver er essentielle for at udtrække viden om sygdomsbilleder og fx samle erfaringer til at optimere hensigtsmæssige behandlingsforløb. Dette er baggrunden for den brede gruppe af adgangsgivende uddannelser (ansøgningen, s. 18).

Adgangskravene fremgår af studieordningen. Adgangsgivende uddannelser:

- Direkte adgangsgivende kandidatuddannelser: farmaci, medicin, psykologi og folkesundhedsvidenskab
- Direkte adgangsgivende professionsbacheloruddannelser: sygepleje og fysioterapi.

Krav til faglige kompetencer:

- Kendskab til statistik svarende til min. gymnasialt A-niveau i matematik
- Erhvervs erfaring: min. to års relevant klinisk erhvervs erfaring, dvs. kliniske
- kompetencer og arbejds erfaring fra smertemedicin og/eller hovedpineområdet
- Krav om engelsk på min. B-niveau.

KU har i høringsperioden arbejdet med at uddybe indholdet i de min. to års klinisk erhvervs erfaring.

Præciseringen ønskes tilføjet de gældende adgangskrav.

”I vurderingen af, hvorvidt ansøgerne har minimum 2 års relevant erhvervs erfaring, vil optagelsesudvalget derfor kræve, at den uddannelsessøgende har:

- arbejdet med specialiseret hovedpine og/eller smertebehandling.
- stiftet indgående kendskab til og praktisk erfaring med: diagnostik, udredning og behandling af hovedpine/smertesygdomme; moderne multidisciplinær smerte/hovedpine behandling; helhedsorienteret behandling af smerte, strukturering af sekundære og tertiære behandlingsklinikker; sundhedsformidling; forskning, kliniske trials og udviklingsarbejde i et akademisk miljø.”

Høringssvaret s. 7

Universitetet ønsker at sikre, at de studerende, som optages på uddannelsen – med baggrund i hver deres specifikke faglighed – besidder et grundlæggende niveau af viden og færdigheder inden for neurologi og smertemedicin/hovedpinebehandling. Desuden har de kendskab til områdets særligt komplekse patientgruppe med både fysiske, sociale og psykiske problemstillinger. De studerendes forskellige uddannelsesmæssige baggrunde betyder, at de vil have forskelligt kendskab til de videnskabelige teorier og metoder, som danner grundlag for feltets forskning såvel som dets kliniske praksis. Dette tages der hånd om på modul 1, som bl.a. giver de studerende indsigt i generel epidemiologi samt det internationale klassifikationssystem for hovedpinesygdomme og en detaljeret viden om den kliniske præsentation af de enkelte former for hovedpine og ansigtssmerter. På baggrund af deres erhvervs erfaring forventes de studerende, trods evt. forskelle i fagligt niveau, at have gode forudsætninger for at tilegne sig den teoretiske viden og sætte den ind i en kendt kontekst. På den baggrund sikres der fra modul 1 et fælles vidensniveau hos de studerende, således at de alle er klædt på til de følgende modulers progression med hensyn til viden- og færdighedsniveauet (ansøgningen, s. 17-18).

Akkrediteringspanelet anerkender KU's ønske om bredde med hensyn til, hvilke uddannelser der er adgangsgivende, og finder også, at kravet om min. to års relevant klinisk erhvervs erfaring, dvs. kliniske kompetencer og arbejds erfaring fra smertemedicin og/eller hovedpineområdet, medvirker til at sikre et grundlæggende niveau inden for neurologi, smertemedicin/hovedpinebehandling og områdets særligt komplekse patientgruppe med både fysiske, sociale og psykiske problemstillinger.

Det er akkrediteringspanelets vurdering, at alle studerende kan nå uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Kriterium IV: Tilrettelæggelse og gennemførelse

Tilrettelæggelsen og den praktiske gennemførelse af uddannelsen understøtter opnåelsen af målene for læringsudbytte.

Uddybning:

- uddannelsen er tilrettelagt, så den studerende kan opnå uddannelsens mål for læringsudbytte inden for uddannelsens normerede studietid og med en samlet arbejdsbelastning svarende til uddannelsens omfang i ECTS-point,
- undervisningen på uddannelsen er pædagogisk kvalificeret,
- uddannelsen er tilrettelagt, så det er muligt at gennemføre én eller flere dele af uddannelsen eller udbuddet i udlandet inden for uddannelsens normerede studietid,
- dele af uddannelsen, der gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, kliniske forløb og uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, indgår som integrerede dele af uddannelsen, således at de studerendes læring på institutionen og på dele, der gennemføres uden for institutionen, supplerer hinanden.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Der i studieforløbet gode muligheder for, at de studerende kan få kontakt til og vejledning af underviserne. På den baggrund vurderer panelet, at læringsmålene for de enkelte dele i uddannelsen kan nås med de fastlagte studenterforudsætninger inden for den tidsramme, som ECTS-pointnormeringen udstikker.

Uddannelsens undervisnings- og arbejdsformer understøtter i tilstrækkelig grad, at alle studerende vil kunne nå uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Panelet vurderer, at underviserne er pædagogisk kvalificerede og har tilstrækkelige engelskkompetencer til at undervise på engelsk, samt at der følges op på dette.

Uddybning af vurderingen

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på følgende forhold:

Er uddannelsen hensigtsmæssigt tilrettelagt?

På det anbefalede studieforløb forventes der årligt en indsats svarende til 30 ECTS-point, hvilket svarer til, at uddannelsen er planlagt til at vare to år. Alle moduler indeholder forelæsninger, gennemgang af cases og diskussioner.

Der planlægges følgende antal lektioner a 45 minutter undervist af VIP'er og DVIP'er pr. modul a 7,5 ECTS-point:

Modul 1	23 lektioner*	12 forelæsninger, 3 journal clubs, 8 lektioner med interaktiv blended learning, 4 lektioner superviseret gruppearbejde
Modul 2	24 lektioner*	12 forelæsninger, 4 journal clubs, 8 lektioner med interaktiv blended learning, 9 lektioner superviseret gruppearbejde
Modul 3	23 lektioner*	10 forelæsninger, 5 journal clubs, 8 lektioner med interaktiv blended learning, 9 lektioner superviseret gruppearbejde
Modul 4	23 lektioner*	12 forelæsninger, 3 journal clubs, 8 lektioner med interaktiv blended learning, 9 lektioner superviseret gruppearbejde

Modul 5	56 lektioner*	5 forelæsninger 15 casepræsentationer og -diskussioner 5 lektioner med udlagt klinisk undervisning
Modul 6	20 lektioner*	Vejledning

* Aktivitetsskemaets oplysninger om VIP'er og DVIP'er (supplerende oplysninger af 29. oktober 2015).

Modul 1-4 er opbygget efter samme struktur: Indledende individuel læsning og hjemmeforberedelse samt et e-læringsforløb, som strækker sig over en periode på to uger. E-læringsforløbet består af en række internetbaserede læringssekvenser med teoretiske oplæg, cases, diagnostiske, kliniske og behandlingsmæssige spørgsmål og svarmuligheder med kommenterede multiple choice elementer. Herefter mødes alle studerende til en uges fælles forløb med forelæsninger, journal clubs med gennemgang og drøftelse af udleverede publikationer. Der drøftes resultater, metode og anvendt statistik. Der anvendes også superviseret gruppearbejde, som implementerer casebaseret undervisning. I gruppearbejdet forevises cases, videoer, undersøgelsesresultater og behandlingsplaner som diskuteres under ledelse af en kursusleder og/eller anden underviser. Ugen afsluttes med en eksamen på sidste dagen (høringssvaret, s. 11).

Modul 5 er planlagt til at forløbe over en periode på fire uger og vil foregå på DHC. Dagene vil være bygget op omkring klinisk undervisning og aktiviteter om formiddagen og teoretisk undervisning og drøftelser om eftermiddagen. Undervisningen vil således være baseret på en vekselvirkning mellem forelæsninger, casepræsentationer og -diskussioner samt klinisk undervisning. Hertil kommer observation og deltagelse i kliniske behandlingskonferencer, undersøgelser og tværfaglig behandling.

Modul 6, masterprojekt: Der er ingen undervisning knyttet til masterprojektet. De studerende modtager vejledning i op til 20 lektioner a 45 minutter i løbet af projektarbejdet (supplerende dokumentation af 27. august 2015).

Ved studiestart adjungeres en mentor (en vejleder) til hver enkelt studerende således at studieprogressionen kan sikres og justeres i relation til de enkeltes forudsætninger. Denne mentor følger den studerende under modulerne og de vil kommunikere regelmæssigt i de mellemliggende perioder samt støtte ved e-læringssektionerne og udarbejdelse af master-afhandlingen. Mentoren vil være en af uddannelsens undervisere.

Modul 1-4 er alle på 7,5 ECTS-point svarende til en arbejdsbelastning pr. modul på 206 timer. Af disse 206 timer er der i gennemsnit 31 lektioner, som omfatter ovenstående beskrevne forløb bestående af forelæsninger, journal clubs, interaktiv blended learning og superviseret gruppearbejde.

Akkrediteringspanelet noterer sig, at KU i høringsfasen har suppleret den tidligere beskrevne undervisning med superviserede arbejdsgrupper og mentorer, der adjungeres de enkelte studerende fra studiestarten med henblik på at sikre og justerer studieprogressionen i relation til de enkelte studerendes forudsætningen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der i studieforløbet vil være god mulighed for, at de studerende kan få kontakt til og vejledning af underviserne. På den baggrund vurderer panelet, at læringsmålene for de enkelte dele i uddannelsen kan nås med de fastlagte studenterforudsætninger inden for den tidsramme, som ECTS-pointnormeringen udstikker.

Der anvendes på alle semestre en række forskellige undervisnings- og arbejdsformer, jf. nedenstående oversigt.

- Forelæsninger og diskussioner: Her får de studerende undervisning af en fagperson og har mulighed for at stille spørgsmål og drøfte emnet, forskningen og den relevante litteratur. De studerende opnår viden om fagområdet og dets teorier, metoder og problemstillinger samt trænes i at vurdere, diskutere og reflektere over forskning og forskningsresultater.
- Journal clubs: er baseret på individuel forberedelse gennem læsning af videnskabelig litteratur, som de studerende diskuterer med henblik på at opnå indgående viden om relevant grundforskning såvel som om

den nyeste forskning inden for fagområdet. Dette opøver deres evne til at vurdere og analysere videnskabelig litteratur og forskningsresultater.

- Superviseret gruppearbejde: her implementeres den case-baserede undervisning i gruppearbejde, hvor der fremvises cases, videoer, undersøgelsesresultater og behandlingsplaner som oplæg
- IKT, blended learning: består af en række internetbaserede læringssekvenser med teoretiske oplæg, cases, diagnostiske, kliniske og behandlingsmæssige spørgsmål og svarmuligheder med kommenterede multiple choice-elementer. Målet er, at de studerende kan forberede sig i deres eget tempo forud for de fastlagte moduler. Disse oplæg og cases vil efterfølgende blive diskuteret i plenum, dels internetbaseret i mindre grupper og dels face-to-face på de efterfølgende moduler.

I den udlagte kliniske undervisning på modul 5 får de studerende en mulighed for at opnå indsigt i og reflektere over, hvordan områdets teorier og evidensbaserede metoder kan anvendes i behandlingssituationer af høj kompleksitet. Patientpræsentationer, interviews, seminarer og workshops i samarbejde med hospitaler/behandlingssteder giver de studerende viden om behandlingsplaner/forskningsprojekter.

Masterprojektet gennemføres som en selvstændig arbejdsproces, hvor de studerende skal demonstrere deres evne til at udvælge en problemstilling, søge og vurdere relevant litteratur om emnet, foreslå en forskningshypotese, designe en måde at undersøge hypotesen og problemstillingen på samt planlægge og gennemføre projektet som et selvstændigt forskningsprojekt (ansøgningen, s. 21).

Anvendelsen af de forskellige undervisningsformer illustreres af kursusprogrammet for modul 1, hvor 2. dagen har følgende indhold.

Dag 2			
9-11	Klassifikation af sekundære hovedpineformer	RHJ/ LB	Forelæsning
11-12	Klassifikation af Kranielle Neuralgier	LB	Forelæsning
13-14	Akutte og subakutte hovedpiner	LB	Blended learning
15-16	Case diskussion	LB	Superviseret gruppearbejde
16-17	Diagnostiske metoder	LB og RHJ	Journal club

Høringsvarets bilag 2, s. 2.

Det er panelets vurdering, at med de ændringer der er foretaget i uddannelsens samlede mål for læringsudbytte, vil uddannelsernes undervisnings- og arbejdsformer understøtte, at alle studerende vil kunne nå uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Er underviserne pædagogisk kvalificerede?

Master of Headache Disorders vil afholde et undervisningsseminar for alle uddannelsens undervisere inden studiestart i 2016 og efterfølgende hvert andet år forud for fornyet studiestart. Her vil fokus både være den faglige udvikling af uddannelsen, men også på pædagogisk opkvalificering. De planlægger at vælge et pædagogisk tema på hvert seminar og invitere eksterne oplægsholdere, til at undervise her. Pædagogiske temaer her kan f.eks. være hvordan man bedst varetager klinisk undervisning, vejledning af studerende, forelæsninger m.m. Alle undervisere forventes at deltage i seminarieret (høringsvaret s. 14).

Institut for Klinisk Medicin, hvor Master i Headache Disorders er placeret, tilbyder alle kliniske undervisere at deltage i kurset Introduction to University Pedagogy. Der er tale om et universitetspædagogisk kursus, der giver deltagerne grundlæggende pædagogiske redskaber (høringsvaret s.14).

Her ud over fremgår det at de fire undervisere, der er ansat på KU, har været igennem en professionel vurdering vedrørende undervisningserfaring og evalueres løbende af studerende på baggrund af deres undervisning på medicinstudiet. Neurofagene og Neurologisk Afdeling, Rigshospitalet - Glostrup har igennem en årrække opnået topplacering i denne evaluering.

Siden 2009 har der været retningslinjer for universitetspædagogikum (tidligere adjunktpædagogikum) og for brug af undervisningsportfolio ved ansøgning om lektorater og professorater, hvor fakultetet skal sikre, at ansøgernes pædagogiske kvalifikationer indgår i ansættelsessamtalerne.

Herudover udbyder SUNDs Center for Online og Blended Learning korte workshops om fx teknologi-understøttet undervisning og læring.

Videre fremgår det af høringsvaret, at alle underviserne på Master of Headache Disorders er erfarne undervisere, der flere gange månedligt underviser og vejleder både bachelor- og kandidatstuderende, post-graduate læger, ph.d. studerende, andet sundhedspersonale og patienter og pårørende. Alle undervisere har erfaring med at underviser masterclasses til internationale konferencer og headache schools for postgraduate læger og sundhedsprofessionelle.

Alle undervisere er genstand for løbende evaluering i som beskrevet i den fastlagte procedure for undervisningsevaluering på SUND. I tilfælde af at studienævnet vurderer, at en passende opfølgning på en kursusevaluering vil være en styrkelse af undervisningskompetencerne gennem efteruddannelse eller udskiftning af undervisere, bliver institutlederen informeret om dette. Det påhviler derefter institutlederen at følge op på informationen i forbindelse med den årlige medarbejderudviklingssamtale.

Underviserne på uddannelsen er forskere på højeste internationale niveau, og de behersker engelsk i skrift og tale. I dagligdagen på DHC anvendes engelsk, da der er tale om et internationalt miljø med udenlandske gæsteforskere og studerende. Alle videnskabelige publikationer skrives på engelsk, og kursuslederne og underviserne fra DHC er efterspurgte undervisere på internationale kurser og kongresser samt deltagere i talrige internationale studier. Uddannelsens undervisere har således årelang erfaring i at formidle deres fag på engelsk i såvel undervisningssammenhænge som andre sammenhænge. Der spørges altid til undervisernes engelskkundskaber i forbindelse med evaluering af kurser, hvor undervisningen gennemføres på engelsk (supplerende dokumentation af 27. august 2015). Underviserne tilbydes endvidere opgradering af engelsk som undervisningssprog på KU's Center for Internationalisering og Parallelsproglighed (CIP).

Akkrediteringspanelet bemærker positivt undervisningsseminarerne, der planlægges hvert andet år, som også vil omfatte pædagogisk opkvalificering og at også de kliniske undervisere tilbydes kurset introduktion til universitetspædagogik. Panelet vurderer, at underviserne er pædagogisk kvalificerede.

Akkrediteringspanelet vurderer, at underviserne har tilstrækkelige engelskkompetencer til at undervise på engelsk, samt at der følges op på dette.

Kriterium V: Intern kvalitetssikring og -udvikling

Kvalitetssikringen af uddannelsen er i overensstemmelse med de europæiske standarder og retningslinjer for de videregående uddannelsesinstitutioners interne kvalitetssikring af uddannelser og er velfungerende i praksis.

Uddybning:

Institutionen sikrer, at:

- der gennemføres løbende kvalitetssikring og -udvikling af uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse, herunder indsamling, analyse og anvendelse af relevant information og de studerendes evaluering af undervisningen,
- der gennemføres periodiske evalueringer af uddannelsen med inddragelse af aftagere og øvrige relevante interessenter,
- dele af uddannelsen, som gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, kliniske forløb og uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, omfattes af det systematiske kvalitets-sikringsarbejde,
- uddannelsens fysiske faciliteter, og materielle ressourcer er relevante for at realisere målene for læringsudbyttet.

Vurdering

Kriteriet er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der vil blive gennemført løbende kvalitetssikring og -udvikling af uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse, herunder indsamling, analyse og anvendelse af relevant information og de studerendes midtvejs- og slutevalueringer af undervisningen. Der er i kvalitetssikringen taget højde for, at uddannelsen er engelsksproget, og relevant materiale foreligger også på engelsk. Der vil blive gennemført periodiske evalueringer af uddannelsen med inddragelse af aftagere via møder i aftagerpanelet og et tilknyttet internationalt rådgivende panel. Uddannelsens fysiske faciliteter og materielle ressourcer er relevante med hensyn til at realisere uddannelsens mål for læringsudbytte.

Uddybning af vurderingen

Den samlede vurdering af kriteriet er baseret på vurderinger af følgende forhold:

Bliver information om uddannelseskvaliteten løbende indsamlet og anvendt?

Uddannelsen er omfattet af SUNDs kvalitetssikringssystem, som består af fire hovedelementer:

- Kvalitetssikringspolitikken udstikker de overordnede rammer for uddannelseskvalitet.
- Standarder for uddannelseskvalitet fastlægger mål for, hvornår det forventes, at uddannelsesledelsen forholder sig til specifikke data for uddannelserne og iværksætter opfølgning.
- Funktionsbeskrivelserne skal sikre en tydelig ansvarsfordeling i forbindelse med opgaver vedrørende uddannelseskvalitet.
- Procedurerne sikrer, at alle i organisationen er velinformede om, hvordan processer, der vedrører uddannelseskvalitet, gennemføres.

SUNDs systematiske indsamling af data til sikring og udvikling af uddannelser og undervisning omfatter såvel kvantitative data som kvalitative data. Hvert år udarbejdes en redegørelse for hver enkelt uddannelse. I redegørelsen gøres status over uddannelsen, og det vurderes, om der er behov for ændringer.

Uddannelsesredegørelsen skal baseres på analyser af følgende kvalitative eller kvantitative materiale:

- Optag
- Antal optagne internationale studerende på kandidatuddannelser
- Bestand

- Frafald
- Antal grader
- Gennemførelsestid
- Beskæftigelsesstatistik
- Ind- og udrejsende udveksling, herunder balance i forbindelse med aftaler
- Antal undervisningstimer på bacheloruddannelser
- Censorformandskabsberetninger
- Undervisningsevalueringsresultater og beståelsesprocenter
- Dialog med aftagerpaneler.

Hvert tredje år inkluderes:

- Beskæftigelsesanalyse.

SUND har defineret standarder, som studienævnet/uddannelsen skal forholde sig til i uddannelsesredegørelsen. Hvis værdien for en indikator er under standard, skal studienævnets overvejelser vedrørende opfølgning fremgå af uddannelsesredegørelsen. På følgende indikatorer er der sat standarder:

- Optag
- Antal optagne internationale studerende på kandidatuddannelser
- Frafald
- Gennemførelsestid
- Beskæftigelsesstatistik
- Antal undervisningstimer på bacheloruddannelser.

Studenterevaluering

Alle fagelementer evalueres, første gang de udbydes. Efterfølgende vil alle fast tilbagevendende fagelementer blive evalueret, min. hver anden gang de udbydes, medmindre der har været større ændringer i det pågældende fagelement, der giver anledning til en ekstraordinær evaluering. Det er muligt at benytte forskellige evalueringsmodeller.

Som tidligere omtalt spørges der altid om undervisernes engelskkundskaber i forbindelse med evaluering af kurser, hvor undervisningen gennemføres på engelsk.

Af SUNDs procedurer for undervisningsevalueringen fremgår det, at den kursusansvarlige skal forholde sig skriftligt til evalueringresultaterne og har ansvaret for opfølgning på det enkelte kursus. Ansvaret for at følge op på principielle beslutninger vedrørende tilrettelæggelse, gennemførelse og udvikling af uddannelsen og undervisningen ligger hos hhv. studienævn, studieleder, institutleder samt undervisningsudvalg.

Med udgangspunkt i evalueringresultater, dialog med den kursusansvarlige og drøftelserne i studienævnet samt evt. i undervisningsudvalget udfærdiger studielederne en årlig evalueringsrapport, som offentliggøres (bilag til kriterium IV, s. 84).

Uddannelsesevalueringer

Som supplement til de årlige uddannelsesredegørelser udarbejdes hvert sjette år en uddannelsesevaluering. Uddannelsesevalueringerne inddrager – ud over de parametre/elementer, som indgår i uddannelsesredegørelserne – dimittendundersøgelser, kompetencematrix, forskningsmatrix samt dialog med eksterne eksperter.

Opfølgning

Det påhviler studienævnet at følge op på de indsamlede informationer og beslutte, hvilken opfølgning der er passende, samt at sikre, at de vedtagne indsatser gennemføres.

Gennemførelsen af indsatserne vil ofte i praksis påhvile studielederen, fx med hensyn til behandling af resultater fra undervisningsevalueringer og udarbejdelse af forslag til opfølgning samt udarbejdelse af uddannelsesredegørelser og uddannelsesevalueringer.

Ifølge *Procedure for årlige uddannelsesredegørelser* (bilag til kriterium V, s. 86) omfatter opfølgning en årlig afrapportering til dekanatet om uddannelsens generelle tilstand inkl. udfordringer, fremtidsperspektiver, opfølgning og indsatsområder. Gennem disse årlige afrapporteringer kan dekanatet holde sig orienteret om opfølgningen og resultaterne af opfølgningstiltag.

Da der er tale om en engelsksproget uddannelse, redegør universitetet for, at fakultetet rummer en række engelsksprogede kandidat- og masteruddannelser. For disse uddannelser gælder det, at centrale dokumenter og grundlæggende information om fx generelle studieforhold, -vejledning og -administration samt specifik faglig studieinformation om de enkelte uddannelser og kurser foreligger på engelsk. Dette inkluderer de fagspecifikke studieordninger såvel som studieordningernes fællesdel, kursusbeskrivelser, studievejledning samt information på de studerendes intranet, KUnet, ligesom undervisningsevalueringer gennemføres på engelsk på alle engelsksprogede kurser.

Akkrediteringspanelet vurderer, at information om uddannelsens kvalitet løbende bliver indsamlet og anvendt. Panelet vurderer også, at universitetet tager højde for de engelsksprogede studerende og sikrer, at alle relevante informationer foreligger på engelsk.

Hvordan vil periodiske evalueringer af den samlede uddannelse blive gennemført med inddragelse af aftagere og øvrige relevante interessenter?

Som tidligere omtalt udarbejdes hvert sjette år en uddannelsesevaluering. Uddannelsesevalueringerne inddrager ud over de parametre/elementer, som indgår i uddannelsesredegørelserne, bl.a. censorformandskabsberetninger, dialog med aftagerpaneler og dimittendundersøgelse samt beskæftigelsesstatistik.

Eksterne eksperter skal bistå studieledelsen med at udvikle uddannelsens mål, indhold og tilrettelæggelse ved drøftelse af idéer og perspektiver i relation til uddannelsen. Der skal inddrages mindst tre eksperter i forbindelse med en uddannelsesevaluering.

Eksterne eksperter er defineret som:

- Personer med stor viden om uddannelsens faglige indhold og kontekst
 - Personer, der kan bidrage med et tværfagligt perspektiv på uddannelsen.
- (Bilag til kriterium V, s. 91).

Uddannelsens aftagerpanel og uddannelsesråd får i forbindelse med uddannelsesevalueringen forelagt resultaterne af uddannelsens seneste dimittendundersøgelse samt en analyse af disse resultater udarbejdet af studielederen. Derudover er diskussion af uddannelsens sammenhæng og struktur en naturlig del af den lovfæstede fremlæggelse af studieordninger og væsentlige studieordningsændringer for aftagerpanelet (ansøgningen, s. 29).

Endelig er det planen, at uddannelsen vil få tilknyttet sit eget aftagerpanel bestående af bl.a. repræsentanter for hospitaler, nationale og internationale organisationer og sammenslutninger med speciale i hovedpinesygdomme samt patientorganisationer (supplerende dokumentation af 27. august 2015).

Endvidere skal der tilknyttes en international styregruppe bestående af hovedpine- og smerteeksperter. Styregruppen skal sikre uddannelsens relevans og være rådgivende for uddannelsens studienævn om forhold vedrørende planlægning, rekruttering, undervisning, evaluering og andre aktiviteter på uddannelsen.

Det bemærkes, at periodiske evalueringer af uddannelserne med inddragelse af aftagere og øvrige relevante interessenter i 2013 blev et nyt krav til institutionerne i forbindelse med uddannelsesakkreditering. Bekendtgørelsens krav på dette område svarer ikke til de mere omfattende krav, som bekendtgørelsen i forbindelse med institutionsakkreditering stiller til regelmæssige evalueringer af uddannelserne med inddragelse af eksterne eksperter. Men kravene i forbindelse med uddannelsesakkreditering kan ses som et første skridt i retning af at opfylde de krav, som stilles i forbindelse med institutionsakkreditering.

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen periodisk vil inddrage eksterne interessenter i evaluering af den samlede uddannelse.

Sikrer uddannelsen løbende de nødvendige fysiske faciliteter og materielle ressourcer?

Universitetet beskriver, at de fysiske rammer for uddannelsen bl.a. sikres med udgangspunkt i undervisningsmiljøvurderingerne, der på KU gennemføres hvert tredje år. Undervisningsmiljøvurderingerne følges op af handleplaner vedrørende udbedring af de mangler og uhensigtsmæssigheder, der er identificeret i undervisningsmiljøvurderingerne.

Behov, udvikling og vedligeholdelse kvalitetssikres systematisk af arbejdsmiljøheden og uddannelsesadministrationen ved hjælp af undervisningsmiljøvurderinger, tilfredshedsundersøgelser, rammeplaner og kursusbudgetter.

- Rammeplaner skaber overblik over lokalebehov til undervisningen – bl.a. med det formål at kunne forudse, hvorvidt bygningsmassen kan rumme fakultetets undervisning.
- Undervisningsmiljøvurderinger og tilfredshedsundersøgelser giver information om behov for eller ønsker om evt. forbedringer.
- Såvel i kursusbudgetter som i SUNDs samlede budget afsættes der økonomiske midler til udvikling og vedligeholdelse af de fysiske rammer.

Modul 5 vil blive gennemført på DHC, hvor der er auditorier, mindre mødelokaler, laboratorier og kontorer til rådighed for de studerende. Vurderingen af disse faciliteter vil også indgå i de årlige trivsels- og tilfredshedsundersøgelser (supplerende dokumentation af 27. august 2015).

Akkrediteringspanelet vurderer, at uddannelsen løbende vil sikre de nødvendige fysiske faciliteter og materielle ressourcer.

Om akkrediteringen

Lovgrundlag

En akkrediteringsvurdering af en uddannelse er en faglig vurdering af, om uddannelsen lever op til foruddefinerede kriterier. Denne akkrediteringsvurdering er foretaget med udgangspunkt i de kriterier for uddannelsers kvalitet og relevans, som er fastlagt i bekendtgørelse nr. 745 af 24.6.2013 (Bekendtgørelse om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af nye videregående uddannelser).

Metode og proces

Akkrediteringsprocessen bygger på metodiske elementer, som er internationalt anerkendte, og på de europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring af videregående uddannelse. Hovedelementerne i akkrediteringsprocessen er, at institutionen indsender sit skriftlige materiale for at vise, hvordan kriterierne er opfyldt, at et fagligt akkrediteringspanel vurderer dette, og at der udarbejdes en akkrediteringsrapport, som offentliggøres.

AI har tilrettelagt akkrediteringsprocessen med det formål at sikre en transparent proces og tilvejebringe et solidt dokumentationsmateriale, som akkrediteringspanelet kan foretage sin vurdering på baggrund af.

Processen skitseres kort herunder. En uddybning af processen findes i AI's *Vejledning til uddannelsesakkreditering. Nye uddannelser og udbud*, som er tilgængelig på www.akkr.dk.

- Institutionen har været inviteret til et vejledende informationsmøde om akkrediteringsopgaven.
- Institutionen har indsendt ansøgning og bilag for at vise, hvordan de opfylder kriterierne. Kravene til den skriftlige dokumentation fremgår af *Vejledning til uddannelsesakkreditering. Nye uddannelser og udbud*.
- Akkrediteringspanelet og AI har analyseret materialet ud fra de kriterier, som er fastlagt for akkreditering af nye uddannelser og udbud, og har bedt institutionen om at indsende supplerende dokumentation ved tvivlsspørgsmål.
- AI har udarbejdet akkrediteringsrapporten på baggrund af institutionens skriftlige materiale og akkrediteringspanelets analyse og vurdering heraf. Rapporten er godkendt af akkrediteringspanelet.
- Rapporten har været i høring på uddannelsesinstitutionen.
- Institutionen har indsendt et høringssvar, og der redegøres for ændringer i rapporten efter høringssvaret i det følgende afsnit om sagsbehandling.
- AI har sendt den endelige akkrediteringsrapport til Akkrediteringsrådet og har samtidig offentliggjort rapporten på www.akkr.dk. Akkrediteringsrapporten danner grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse om positiv akkreditering eller afslag på akkreditering.
- Akkrediteringsrådet meddeler sin afgørelse til uddannelsesinstitutionen og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Organisering

Fra AI har chefkonsulent Vibeke Fahlén stået for at gennemføre akkrediteringsprocessen og at udarbejde rapporten i samarbejde med områdechef Steffen Westergård Andersen, der har haft det overordnede ansvar.

Sagsbehandling

Ansøgningen er modtaget den 1. juni 2015.

Akkrediteringsrapporten er sendt i høring hos institutionen den 2. oktober 2015.

Indstilling:

Kriterium 3

Før høringen vurderede panelet, at uddannelsens samlede mål for læringsudbytte ikke i tilstrækkeligt omfang var understøttet af fagelementerne. Vurderingen er ændret, fordi KU har ændret de samlede mål for læringsudbytte på centrale område og i fagmodulerne har indskrevet de nødvendige præciseringer.

Før høringen vurderede panelet, at uddannelsen har et for bredt adgangsgrundlag. Vurderingen er ændret, fordi KU har indført skærpede adgangskrav i adgangsgrundlagets krav til indholdet af erhvervs erfaringen og på centrale områder har ændret uddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Kriterium 4

Før høringen vurderede panelet, at de studerende overlades i for høj grad til selvstudie. Vurderingen er ændret fordi KU nu har tildelt hver studerende en mentor ved uddannelsens start, KU har nu superviseret gruppearbejde, og det er blevet uddybet, hvad der ligger i ”blended learning”, som er internetbaseret læringssekvenser, der foregår inden kursusugen

Før høringen vurderede panelet, at der savnes introduktion til centrale fagområder som forskning og klinik begrundet i det brede optag. Vurderingen er ændret, fordi adgangsgrundlaget er blevet skærpet, og det er uddybet, hvordan klinik indgår i modul 5.

Før høringen fremgik det ikke, hvordan de undervisere, der alene er ansat på DHC, sikres de pædagogiske kompetencer. Vurderingen er ændret, fordi uddannelsen afholder et undervisningsseminar inden studiestart i 2016 og efterfølgende hvert andet år. Fokus er blandt andet pædagogisk opkvalificering. Her ud over tilbydes alle kliniske undervisere at deltage i kurset Introduction to University Pedagogy.

Akkrediteringsrapporten er behandlet på Akkrediteringsrådets møde den 9. december 2015.

Dokumentation – samlet oversigt

Ansøgning

Studieordning

Bilag -- Kriterium 2

Bilag 1_Nøgletal BFI samt forskningsmiljø bag MHD

Bilag 2_CV Rigmor Højland Jensen

Bilag 3_CV Messoud Ashina

Bilag 4_CV Henrik Schytz

Bilag 5_CV Lars Bendtsen

Bilag 6_CV Poul Jennum

Bilag 7_CV Jes Olesen

Bilag 8_CV Inger Jansen Olesen

Bilag 9_CV Liselotte Skov

Bilag 10_Forskningsmatrix MHD

Bilag 11_Funktionsbeskrivelse for kursusansvarlige

Bilag -- Kriterium 3

Bilag 12_Kompetencematrix MHD

Bilag -- Kriterium 4

Bilag 13_Studieaktivitetsskema MHD

Bilag 14_SUNDS procedurer for uddannelsesevaluering

Bilag 15_Grafisk illustration af processen for undervisningsevaluering på SUND

Bilag -- Kriterium 5

Bilag 16_Procedure for årlige uddannelsesredegørelser

Bilag 17_Procedure for Uddannelsesevalueringer

Bilag 18_SUNDS standarder for uddannelseskvalitet

Bilag 19_Funktionsbeskrivelse for studieleder

Bilag 20_Funktionsbeskrivelse for studienævnsformand.pdf

Bilag 21_Retningslinjer for uddannelsesevaluering på KU maj 2015.pdf

Supplerende dokumentation af 27. august 2015 – om studienævn, aftagerpanel og semesterplanlægning, uddybning af 5. modul, om DHC's tilknytning til KU samt at det er en engelsksproget uddannelse.

Supplerende dokumentation af 28. september 2015 – definition af forskningsindikatorer

Høringsvar med bilag.

Bilag 1: Studieordning og reviderede kursusbeskrivelser MA i hovedpinesygdomme

Bilag 2: Udbygget beskrivelse af MODUL 1: Epidemiologi og diagnostik af hovedpinesygdomme

Bilag 3: Kompetencer fra adgangsgivende uddannelser

Bilag 4: Støttebrev fra Irland

Bilag 5: Støttebrev fra EHA

Bilag 6: Støttebrev fra Migraine Trust, UK

Supplerende dokumentation af 29. oktober 2015 – revideret studieaktivitetsskema